

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 38C/205/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7112224894
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7112224894.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Jarmilou Centkovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., IČO:35 807 598, so sídlom Pribinova 25 Bratislava, právne zast. Fridrich Paľko, s.ro., IČO:36 864 421, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava v konaní o zaplatenie 400 EUR s príslušenstvom

rozhodol:

Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a.**

Žalobu **z a m i e t a.**

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 27.9.2012 (v rámci hromadného podania) domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 400 EUR s príslušenstvom, a to titulom majetkovej škody sumu 125 EUR a titulom nemajetkovej ujmy sumu 275 EUR, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca v pozícii oprávneného v exekučnom konaní EX 11022/2011 podal súdному exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie, na základe čoho súdny exekútor požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej Okresný súd Košice I. rozhodol až dňa 7.9.2011 a to rozhodnutím o poverení, t.j. po viac ako 5 mesiacoch od podania žiadosti, v čom žalobca vidí nesprávny úradný postup súdu. Z dôvodu tohto nesprávneho úradného postupu súdu poškodenému vznikla majetková škoda v celkovej sume 125 EUR, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, kedy poškodený vynaložil :

na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 EUR, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 EUR a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencie adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 EUR. Zároveň si žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 275 EUR, ktorá vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu z dôvodu, že takýto postup súdu nepriaznivo ovplyvnil podnikateľské plánovanie a rozhodovanie, došlo k porušeniu práv, strate legitímnych očakávaní že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, k strate dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymożenie pohľadávky. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy žalobca postupoval tak, že výpočet nároku alikvotným pomerom 55 EUR za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného

súdu, teda 660 EUR za rok:12 mesiacov v roku =55 EUR za mesiac. Žalobca požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval.

Súd Uznesením pod sp. zn. 38C/205/2012-7 dňa 8.10.2012 spojil konania vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn.č. 38C/198/2012, 38C/201/2012, 38C/203/2012, 38C/205/2012 a 38C/208/2012 na spoločné konanie, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Košice I pod spoločnou sp. zn. 38C/198/2012.

O námietke zaujatosti voči Okresnému súde Košice I. (nakoľko ide o súd, ktorý vyvolal skutočnosť zakladajúcu práva uplatňované žalobou), ktorú vzniesol v žalobe žalobca rozhodol Krajský súd v Košiciach dňa 19.10.2012 tak, že sudkyňa JUDr. Jarmila Centková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Košice I. pod sp.zn.č. 38C/198/2012.

Dňa 28.12.2012 žalovaný navrhol spojenie vecí vedených na Okresnom súde Košice I. pod sp.zn.č. 38C/204/2012, 38C/197/2012, 38C/200/2012, 38C/198/2012.

Tento návrh žalovaného súd Uznesením č.k. 38C/198/2012-27 dňa 25.2.2013 (práv.1.3.2013) zamietol.

Dňa 4.6.2015 súd Uznesením č.k. 38C/198/2012-74 vylúčil návrhu žalobcu vedných na Okresnom súde Košice I. pod jednou spisovou značkou č. 38C/198/2012 na samostatné konanie, v ktorých sa pokračuje pod č.k. 38C/198/2012, 38C/201/2012, 38C/203/2012, 38C/205/2012 a 38C/208/2012.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podaní zo dňa 18.3.2013 v tom zmysle, že navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania z toho dôvodu, že žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu s odôvodnením, že žaloba je zmätočná, keďže v jednotlivých žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky napr. že sú zmätočne označení povinní, nesprávne uvedené dátumy narodenia, žalobca neuviedol ani spisovú značku a pod.. Ďalej uviedol, že zo žaloby nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keďže žalobca jednak namieta nesprávny úradný postup pre prieťahy v konaní na súde a zároveň aj z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Žalovaný poukázal na to, že dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom už dňa 28.9.2012 boli okresnému súde doručené žaloby, z čoho je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, ide teda o predčasne podaný návrh. Podľa tvrdenia žalovaného, žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody. Žalovaný ďalej poukázal na podmienky úspešného uplatňovania nároku na náhradu škody, ktorým je po 1. nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom musia byť splnené všetky podmienky súčasne. Žalovaný vo vzťahu k uplatňovaným nárokom z konaní vzniesol námietku premlčania, keďže ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných žalobcom v žalobných návrhoch, v niektorých konaniach k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť v období pred marcom 2009 a podľa § 19 ods. 1 Zákona číslo 514/2003 Z. z. sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený o škodu dozvedel. K nemajetkovej ujme uviedol, že úvaha žalobcu vychádzať pri jej vyčíslení pri prieťahoch v pomernej výške k čiastke 660 EUR alebo 663,88 EUR (čiastka, ktorú v niektorých nálezoch ÚS SR priznal za prieťahy nárok) podľa toho, ako dlho trvalo domnelé omeškanie alebo alternatívne 20% z istiny a príslušenstva, že vychádza z paušálnej sumy za 1 rok prieťahov nie je správna, keďže súd nerozhoduje automaticky vo veciach zadosťučinenia, ale každý jeden prípad podlieha podrobnému osobitnému skúmaniu. Žalovaný nesúhlasil s tým, že je daný príčinný vzťah medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, preto nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom Okresného súdu.

Súd nariadil termín pojednávania na deň 13.11.2015, na ktorý boli účastníci riadne predvolaní (žalobca dňa 31.8.2015, žalovaný dňa 31.8.2015), pojednávania sa nezúčastnili, žalobca dňa 6.11.2015 doručil súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na prerušenie konania, avšak svoju účasť na pojednávaní neospravedlnil ani nepožiadal o odročenie pojednávania. Dňa 13.11.2015 elektronickým podaním, doručeným súdu sa žalovaný ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania, nepožiadal o odročenie pojednávania. Preto súd pojednával v neprítomnosti účastníkov konania podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, so znaleckým posudkom č. 1/2014, exekučným spisom č.k. 16Er/3871/2011, pričom ďalšie dôkazy a skutočnosti označené ani predložené účastníkmi konania v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. neboli a na základe toho zistil tento skutkový stav :

Z pripojeného spisu vedeného pred Okresným súdom Košice I. pod sp. č. 16Er/3871/2011 súd zistil, že dňa 16.8.2011 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý pod sp. zn. Ex 11022/11 vo veci žalobcu, ako oprávneného, požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému - Y. I. - U. U. (V.:XX XXX XXX) o vymoženie sumy 1.835,53 EUR s príslušenstvom a to na základe exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 06311/10 zo dňa 27.4.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.5.2011 a vykonateľnosť dňa 2.6.2011 a na základe zápisnice spísanej pred súdnym exekútorom dňa 9.6.2011.

Dňa 7.9.2011 súd v konaní 16Er/3871/2011-10 (k exekútorскому spisu č. Ex 11022/11) pod č. 5802 072172 poveril súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého vykonaním exekúcie.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

- a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 1)
 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu, 2)

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Súd v prvom rade skúmal, či žaloba žalobcu je podaná v zákonom stanovenej lehote. Žalobca v žalobe tvrdil, že postupoval podľa § 15 ods. 1 Zák. č. 514/2003 a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a žalovaný do podania tejto žaloby na žiadosť nereagoval, pričom žalobca do súdneho spisu nedoložil predmetnú žiadosť, teda nebolo možné posúdiť, či žaloba žalobcu nie je predčasne podaná a to aj napriek tomu, že žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na to, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody mu boli doručené žalobcom dňa 23.4.2012, pričom už dňa 27.9.2012 boli doručené žaloby vo veci, pričom boli podané pred uplynutím 6 mesačnej lehoty, t.j. predčasne. Vzhľadom na to, že predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Avšak v čase rozhodovania súdu 6 mesačná lehota na uspokojovanie nárokov v zmysle § 16 ods. 4 uplynula, žalovaný netvrdil, že by došlo k uspokojeniu nárokov žalobcu a teda o predčasnosti žaloby bolo možné hovoriť len v určitom štádiu súdneho konania, nie v čase rozhodovania súdu, keďže záver o predčasnosti žaloby už nie je možný.

Vo veci samej súd skúmal, či je daná zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tak, ako to vo svojom žalobnom návrhu tvrdil žalobca, podľa ktorého tento nesprávny úradný postup mal spočívať v tom, že exekučný súd v exekučnom konaní pod sp.zn. 16Er/3871/2011 rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí 15 dní, t.j. viac, ako 5 mesiacov od doručenia žiadosti.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala, bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch, alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu zakotvuje i článok 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

V zmysle dôvodovej správy k § 9 ods. 2 zák. č. 412/2012 Z. z. súdne konanie nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., pretože túto právomoc

má len Ústavný súd SR, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by tom mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prieťahy v súdnom konaní je teda oprávnený len Ústavný súd SR.

Podľa § 9 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je splnenie 3 základných predpokladov kumulatívne a to po 1./ nesprávny úradný postup, 2./ vznik škody ako majetkovej, či nemajetkovej ujmy a po 3./ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Všetky tieto podmienky musia byť splnené súčasne, preto o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť, ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov.

Podľa § 45 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. (v znení účinnom od 1.6.2011 do 31.12.2011) poveriť exekútora vykonaním exekúcie a konať ďalej ako exekučný súd je príslušný okresný súd, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2, písm.d) zák. č. 233/1995 Z.z. podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil s účinnosťou od 1.6.2010, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodnutia rozhodcovských komisií a od 1.6.2011 ani pre rozhodcovské rozsudky. Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Lehota 15 dní je procesnou a zákonnou lehotou. Exekučný poriadok však neuvádza sankciu za jej prekročenie, a preto ju treba považovať za poriadkovú lehotu, ktorej zámerom je zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu. Treba však uviesť, že táto lehota je pre súd záväzná len do tej miery, že jej nedodržanie by mohlo byť označené za zbytočný prieťah a jej podstatné prekročenie by sa prípadne mohlo skúmať aj v rámci disciplinárnej zodpovednosti konkrétneho sudcu.

Z právnej teórie vyplýva, že v spojitosti s touto procesnou lehotou, ale aj s rovnakými lehotami v občianskom súdnom konaní (napr. lehoty na rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie, na vypravenie rozsudku a iné), najmä po prijatí novely Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 90/2001 Z.z.) vzniká otázka, či prekročením tejto lehoty nie je porušované základné právo na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ide o prípady, kedy nerešpektovanie ustanovenej lehoty nie je ničím opodstatnené alebo spočíva len v nečinnosti orgánu.

Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 7. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75).

Z obsahu exekučného spisu vedeného pred Okresným súdom Košice I. č.k. 16Er/3871/2011 súd zistil, že súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 16.8.2011 (podľa prijímacej pečiatky súdu) a súd o tejto žiadosti rozhodol dňa 7.9.2011 udelením poverenia exekútorovi na výkon exekúcie, teda po uplynutí 15-dňovej lehoty od podania žiadosti na súd.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na záver o bezdôvodnom nedodržaní 15 dňovej lehoty súdom, ktorá má skôr poriadkový charakter, nestačí „len“ prekročenie 15-dňovej lehoty, ale aj ďalšie relevantné okolnosti prípadu (správanie oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, nečinnosť alebo neefektívna činnosť súdneho exekútora) vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu. Navyše, táto zákonná 15-dňová lehota na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok tak, ako tomu je v prejednávanej veci, nakoľko je zo zákona daná potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie (napr. zmluva zakladajúca hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a povinným, rozhodcovská zmluva alebo doložka).

Aj napriek tejto skutkovej okolnosti, avšak vzhľadom na vyššie uvedené právne závery súd dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, nakoľko žalobca nepreukázal, že by prieťahy v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I. pod sp.zn.č. 16Er/3871/2011 boli konštatované Ústavným súdom SR, ako jediným kompetentným orgánom, ktorý môže prieťahy všeobecného súdu posúdiť a konštatovať, pričom aj pred Ústavným súdom SR by musel preukázať, že išlo o tzv. „zbytočný prieťah“ zo strany všeobecného súdu. V uvedenej veci nebola podaná sťažnosť na prieťahy predsedovi súdu, a tento nekonštatoval že by bolo došlo zo strany súdu k zbytočným prieťahom. Podobne ani disciplinárny súd nezistil zbytočne prieťahy, pre ktoré by sa konajúci sudca dopustil disciplinárneho previnenia. Takýto zbytočný prieťah preskúmanej veci nevyplýva ani z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ani z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorej by bolo konštatované, že sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

V tejto súvislosti možno odkázať na závery Ústavného súdu SR uvedené v náleze IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012. Ústavný súd tam, okrem iného, zdôraznil, že „... aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“.

Z toho vyplýva, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že súd v exekučnom konaní pod sp.zn.č. 16Er/3871/2011 konal bez zbytočných prieťahov, pričom púhe konštatovanie žalobcu o bezdôvodnom nedodržaní 15 dňovej lehoty súdom ešte nie je dôvodom vzniku škody a takisto nemajetkovej ujmy na jeho strane. Navyše za situácie, že táto 15-dňová lehota v tomto prípade nebola záväzná, pretože exekučným titulom v prejednávanej veci bol rozhodcovský rozsudok. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že nebol splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. nesprávny úradný postup žalovaného.

Zo znaleckého posudku č. 1/2014 vypracovaného Ekonomickou univerzitou v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti Pohotovosť s.r.o., (ktorý do konania predložil žalobca) vyplýva, že náhrada majetkovej ujmy žalobcu spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím pri žalobách o zmenu exekútora je 31,68 EUR a pri žalobách o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie a nerozhodnutí o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie predstavuje sumu vo výške 30,76 EUR. Tento znalecký posudok (podľa bodu 2, úvodná časť) bol vypracovaný za účelom súdneho konania bližšie nešpecifikovaného, preto má tento posudok všeobecný charakter, vypracovaný na všetky prípady uplatnené žalobcom (cca 600), na základe čoho súd pre jeho nevypovedajúcu hodnotu naň v tejto veci neprihliadal ako na dôkaz, ktorý by mal význam v prejednávanej veci.

Na základe tejto skutočnosti súd konštatuje, že nie sú splnené ani ďalšie dva predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu, t.j. vznik škody v majetku žalobcu a ani príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože žalobca neunesol dôkazné bremeno ani o vzniku škody a ani o výške škody 125 EUR preukazovanej predloženým znaleckým posudkom, ktorý bol

vyhodnotený súdom ako nerelevantný dôkaz pre toto súdne konanie, na základe čoho tvrdenie žalobcu o výške škody v podobe tzv. účelne vynaložených nákladov ostalo len v rovine ničím nepodložených a nepreukázaných tvrdení.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na žalobcu v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v sume 275 EUR, v tejto časti súd návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal následky v spoločenskom uplatnení, ktoré mu mali vzniknúť ako dôsledok nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a ani žalobcom tvrdený stav právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15- dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie..

K námietke žalovaného, že žaloba nemá náležitosti návrhu na začatie konania, pretože v žalobách sú zmätočne označení povinní, nesprávne uvedené dátumy narodenia, že žalobca neuviedol ani spisovú značku, a že sú nesprávne uvedené čísla exekučných konaní súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná, pretože pripojením exekučného spisu je možné presne ako aj číslo identifikovať osobu povinného, ako aj číslo exekučného konania a teda žaloba má v zmysle § 79 ods. 1 a § 42 ods. 3 O. s. p. všetky náležitosti, preto je návrhom na začatie súdneho konania. Rovnako súd posúdil námietku žalovaného o premlčaní nároku, nakoľko exekučný súd rozhodol dňa 7.9.2011 a žaloba na tunajšom súde bola podaná dňa 27.9.2012, t.j. pred uplynutím 2-ročnej premlčacej lehoty. Žalovaný tiež tvrdil, že žaloba bola predčasne podaná z dôvodu, že neuplynula 6-mesačná lehota v rámci predbežného prejednanania nároku žalovaným. Ak by tomu do času rozhodnutia súdu tak nebolo, súd by využil iný procesný úkon, a súdne konanie by prerušil až do uplynutia tejto lehoty. Avšak, nakoľko podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a je nesporné, že žalobca podal u žalovaného, aj keď neúspešne žiadosť o predbežné prejednanie nároku dňa 23.04.2012, tak táto procesná prekážka nie je daná a v čase rozhodovania súdu boli splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na vyššie uvádzané právne názory o tom, že nesprávny úradný postup sám (aj keď ani tento nebol preukázaný), bez kumulatívneho splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Žalobca pred pojednávaním dňa 5.11.2015 elektronickým podaním doručil súdu návrh na prerušenie konania do právoplatného ukončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010 z dôvodu, že v predmetnom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre vznik nároku

na náhradu škody v tomto konaní. V konaní pod sp. zn. 7C/6/2010 ide o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa mal podľa žaloby dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní, kde by sa mala riešiť otázka podstatná aj pre toto konanie. V uvedenom konaní Okresný súd Prešov dňa 7.10.2013 rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhlo položiť Ministerstvo spravodlivosti SR.

Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva (arg. slovo „môže“), že prerušenie konania z tam uvedených dôvodov je fakultatívne, teda súd nie je povinný prerušiť konanie ani v prípade, že by inak boli splnené podmienky podľa tohto ustanovenia. Podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť, t.j. v tomto prípade ide o obligatórne podmienky na prerušenie konania.

Z toho vyplýva, že podľa § 109 ods. 2 O.s.p. prerušenie konania nie je obligatórne a teda dôvodom pre prerušenie konania musí byť skutočnosť, že prebieha konanie, v ktorom sa rieši prejudiciálna otázka pre iné konanie, túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám s poukazom na ustanovenia § 135 ods. 2 O.s.p. a konanie nemusí prerušiť.

Predmetom prejudiciálnych otázok je vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením komunitárneho práva nečinnosťou orgánov štátu pri výkone verejnej moci pri súčasnej nečinnosti a nezáujme poškodeného na hájení svojich práv, vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou za škodu a zodpovednosťou za bezdôvodné obohatenie, a posúdenie otázky, či má byť prednostne uplatňovaným nárok na náhradu škody voči štátu alebo nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretiemu subjektu, ktorý sa v dôsledku porušenia komunitárneho práva orgánom štátu pri výkone verejnej moci bezdôvodne obohatil.

Vzhľadom na predmet tohto konania nie je zrejmé, aké otázky a skutočnosti relevantné pre toto konanie majú byť v konaní o predmetných prejudiciálnych otázkach zodpovedané. Prerušenie konania by bolo v takomto prípade v rozpore s požiadavkou rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov konania (§ 6, § 100 O.s.p.), čo je v konečnom dôsledku aj podstatou samotného žalobného návrhu a preto súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na prerušenie konania a rozhodol tak, že návrh žalobcu na prerušenie tohto konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. zamietol.

Podľa §151 ods.1, veta prvá a ods.3 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že žalobcovi ako procesne neúspešnému účastníkovi nárok na ich náhradu nevznikol a žalovaný, aj napriek úspechu vo veci žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §205 ods.2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §251 ods.1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.